

สรุปการเยี่ยมชมโครงการวิจัยและพัฒนาธุรกิจการผลิตโคนม

ดร. สุนทรภรณ์ รัตนดิถ ฌ ภูเก็ต หัวหน้าโครงการฯ

ปากช่อง นครราชสีมา

9 กรกฎาคม 2547

โคพันธุ์ “พรีบรา”

ลักษณะเด่น: เลี้ยงดูง่าย ได้ลูกดี ให้น้ำนมพอดี มีผลผลิตยืนนาน

โครงการวิจัยและพัฒนาธุรกิจการผลิตโคนม เกิดขึ้นเนื่องจากการบริโภคน้ำนมและผลิตภัณฑ์นมเติบโตในอัตราสูง แต่การขยายตัวของจำนวนโคนมยังไม่ทันกับความต้องการและการจัดหาพันธุ์โคมาเพิ่มต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศซึ่งมีราคาแพง และเลี้ยงดูยากในสภาพแวดล้อมของไทย และเนื่องจากการขาดอาหารหยาดที่มีคุณภาพ การขาดการศึกษาวิเคราะห์และพัฒนาพันธุ์โคนมที่เหมาะสมกับสภาพการเลี้ยงดูในประเทศ ปัญหาดังกล่าวจึงทำให้มีการจัดตั้งโครงการฯ นี้ขึ้นในปี 2543 อายุโครงการฯ สิ้นสุดในปี 2551 ดำเนินการโดยศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (ไบโอเทค) ร่วมกับ กรมปศุสัตว์ และได้รับเงินสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

เป้าหมายของโครงการฯ คือ การให้เกษตรกรมีโคนม-เนื้อ ที่ให้ผลตอบแทนสูง (Optimum Product) ในสภาพแวดล้อมของประเทศ โครงการฯ ได้ทำการผสมพันธุ์โคบราห์มัน (75% ขึ้นไป) ของเกษตรกรรายย่อยภาคอีสาน กับน้ำเชื้อของพ่อโคพันธุ์โฮลสไตน์ฟรีเชียนพันธุ์แท้ ได้โคพันธุ์ผสม “พรีบรา” จาก “แม่โคนอกฝูงโคนม” สำหรับเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเป็นโคเนื้อ-นม ที่เหมาะสมแก่การเลี้ยงดูที่จัดการได้สะดวกในสภาพแวดล้อมและสังคมของประเทศไทย กล่าวคือ

โคเพศเมียเลี้ยงดูง่าย ได้ลูกดี ให้นมพอดี มีผลผลิตยืนยาว รวมทั้งลูกโคเพศผู้มีคุณสมบัติหลักของโคเนื้อคือ โตเร็ว เหวยาว ออกใหญ่ บั้นท้ายเต็ม ปัจจุบันโครง การสามารถผลิตโคนมออกจำหน่ายได้แล้ว 100 ตัว

ลูกโคฟรีบรา อายุ 4.5 เดือน กับแม่โคบราห์มันลูกผสม

อย่างไรก็ตาม การจัดการบริหารนมโรงเรียนได้เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการใหญ่ๆ ที่มีโรงงานผลิตนม UHT ได้สิทธิในการกำหนดโควตาการรับซื้อน้ำนมดิบจากเกษตรกรด้วย ทำให้ผู้ประกอบการเหล่านี้สามารถซื้อนมผงราคาถูกมาใช้ในการผลิตนม UHT ส่งผลต่อการขยายตัวของการเลี้ยงโคนมในประเทศ กอปรกับข่าวที่รัฐบาลไทยจัดทำกรอบการค้าเสรีกับออสเตรเลีย ทำให้เกษตรกรกลัวผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจึงชิงเลิกเลี้ยงโคนม และบางส่วนได้รับขายโคนมยกฝูงในราคาถูกกว่าท้องตลาด ส่งผลให้เกษตรกรที่จ้องโคนมในโครงการฯไว้ ยกเลิกการจ้องโคนม ทำให้โครงการฯ ขายโคนมไม่ได้ และต้องรีดนมเอง ซึ่งสร้างปัญหาให้กับโครงการฯ มาก เพราะการเลี้ยงโครีดนมไม่ได้อยู่ในกิจกรรมหลักของโครงการฯ

เลี้ยงโค “ฟรีบรา” ด้วยหญ้าสด

การทำ silage เก็บไว้เลี้ยงโค

นอกจากการพัฒนาโคพันธุ์ “ฟรีบรา” เพื่อช่วยให้เกษตรกรได้มีโคนมที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของประเทศแล้ว ปัญหาใหญ่ที่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมประสบอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ ภาระค่าใช้จ่ายอาหารขึ้นคิดเป็นประมาณร้อยละ 70 ของต้นทุนรวม ซึ่งต้องซื้อจากตลาด โดย

ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ราคาได้ปรับตัวสูงขึ้นโดยลำดับ โดยเฉพาะอาหารชั้นที่มีโปรตีนร้อยละ 21 20 และ 16 อาหารหยาบร้อยละ 15 ค่าใช้จ่ายด้านเวชภัณฑ์ต่างๆ ร้อยละ 10 และที่เหลือเป็นค่าการจัดการอื่นๆ ขณะที่โคนมให้น้ำนมดิบเฉลี่ยประมาณ 13 กก. ต่อตัว ต่อวัน โดยน้ำนมดิบเกรด 1 ราคา 11.50 บาทต่อกก. เกรด 2 ราคา 11.30 บาทต่อ กก. และเกรด 3 ราคา 11.00 บาท ต่อกก. (เป็นราคาซื้อขายที่คงที่) ดังนั้น หากสามารถผลิตอาหารหยาบที่มีโปรตีนร้อยละ 16 ได้ จะทำให้เกษตรกรลดต้นทุนลงได้มาก ซึ่งมีส่วนช่วยให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม มีรายได้เพิ่มขึ้น

การขนเฮย์

ชน “ฟรีบรา” ขึ้นรถส่ง “ฟรีบราฟาร์ม” ซึ่งตั้งอยู่ในศูนย์ฯลำพญากลาง อ.สีคิ้ว จ.
นครราชสีมา